

Kontakt – Személyi információkezelés KDE módra

A Kontakt egy Linux operációs rendszeren, elsősorban KDE környezethez fejlesztett úgynevezett PIM („personal information management”, személyi információ kezelés) alkalmazás-csomag. Egyetlen felhasználói felület alá csoportosítja az e-mail, napló, határidőnapló, címjegyzék, megjegyzések, hírcsoportok és hírcsatornák kezelését.

Hasonló megoldásokat kínál a linuxos *Evolution* illetve a *Windows* alapú *Microsoft Outlook*. Ebben az írásban a teljesség igénye – és szándéka – nélkül megpróbáljuk a *Kontakt* számos funkciója közül a legfontosabbakat bemutatni azzal a céllal, hogy betekintést nyújtsunk a *Kontakt* eszközeibe és lehetőségeibe. Talán sikerül felkelteni az olvasó érdeklődését és bátorítást nyújtani a kipróbáláshoz.

A *Kontakt* a KDE grafikus környezet fejlesztői gárdájának, pontosabban a KDE PIM csapat munkájának az eredménye. Nekik – és természetesen az egyes összetevők fejlesztőinek – köszönhető az, hogy a *Kontakt* a 3.4.x verziószámhoz érve már egy szinte teljes értékű PIM alkalmazássá nőtte ki magát. A *Kontakt* fejlesztése KDE/Qt alapokon nyugszik, így a KDE felülete alá illeszkedik natívan, de természetesen más grafikus asztali környezetek alatt is (*Gnome*, *Xfce*, *Enlightenment*, *fwvm*, stb.) használható a szükséges alapkönyvtárak telepítése után.

Telepítés, ismerkedés

Ebben az írásban a *Kontakt 1.1.2* verzióját mutatjuk be, KDE 3.4.2 alatt. A telepítés menete – mint már megszokhattuk – eléggé disztribúciófüggő. *Debian* és változatai alatt (*Knoppix*, *Mepis*, *K/Ubuntu*, *Libranet*, stb.) az *apt* csomagkezelővel parancsorból, illetve például a *Synaptic* alkalmazással grafikus felület segítségével a *kontakt* nevű csomagot kell első

lépésben telepítenünk (`apt-get install kontakt`). Ezután a *Kontakt* már parancsorból és a KDE menüből is elérhető (az „Office” csoportban) és indítható. Ha az összetevők nem voltak előzetesen telepítve, akkor alapesetben a *Kontakt* gyakorlatilag semmiféle hasznos szolgáltatást sem nyújt. Ahhoz, hogy kihasználjuk a lehetőségeit, telepítenünk kell az egyes összetevőket, amelyek a 1. Táblázatban láthatók. A telepíthető csomagok nevei megegyeznek a feltüntetett alkalmazás-nevekkel. A *Kontakt* gyakorlatilag egyik iskola-példája annak, hogy milyen magas szintű professzionális megoldásokat készíthetünk KDE alapokon. A *Kontakt* egyes funkciókat megvalósító összetevői mind előzőleg már létező, külső KDE-s alkalmazások, amelyeket természetesen külön-

külön, egymástól teljesen függetlenül is használhatunk. Ezeknek az alkalmazásoknak az egy felület alá történő ilyen szintű integrálását a KDE KParts technológiája teszi lehetővé, aminek elsődleges célja pontosan a KDE-s alkalmazások könnyű egymásba-ágyazhatósága és integrálhatósága. Ennek eredménye az, hogy noha külső alkalmazásokat integrál, a *Kontakt* egy teljesen egységes felületet biztosít, amely könnyen kezelhetővé és áttekinthetővé teszi ezeknek az eszközöknek a használatát.

Telepítés után a *Kontakt* első indítása az úgynevezett *Summary View*-t mutatja, amely egy összefoglaló lapja az összes összetevőnek. Egy oldalon tartalmazza a közeledő időpontokat, új levelek számát, stb. Természetesen ehhez az egyes összetevőket be kell

1. Táblázat A Kontakt funkciói és a megfelelő összetevők

Funkció neve	Funkció leírása	Az összetevő neve
Mail	E-mail kezelés	KMail
Contacts	Címjegyzék	KAddressBook
Calendar	Határidőnapló	KOrganizer
Todo list	Tennivalók	
Journal	Napló	
News	Hírek, hírcsoportok	KNode
Notes	Jegyzetek	KNotes
Feeds	Hírcsatornák	Akregator
Synchronization	Palm szinkronizáció	MultiSync

állítanunk, például az e-mail kezelő *KMail* komponensben be kell állítanunk a levelezéshez szükséges adatokat, a határidőnaplóban vezetnünk kell a határidőket, stb. Ezekre a későbbiekben rátérünk. Az 1. ábra egy olyan összefoglaló nézetet mutat, ahol már néhány összetevő beállításra került.

Az alkalmazás főablakának bal oldalán az egyes összetevők gyorsan elérhetők a megfelelő ikonra kattintva. A *Kontakt* főmenüje annak függvényében változik, hogy éppen melyik összetevőt választottuk ki. Minden összetevő esetén a *Kontakt Settings (Beállítások)* menüjéből elérhetők az aktuális összetevő beállításai, ahol ezeket személyre szabhatjuk.

Noha a *Kontakt* első nézésre csupán egy keretet ad néhány külső alkalmazásnak, valójában több ennél. Nem csupán egy helyről teszi elérhetővé az összetevőit, hanem például a *húzd és ejtsd (drag&drop)* funkciót is biztosít a különféle összetevők között, ami nagyban növeli a funkcionalitást és a hasznosságát. A későbbiekben, és az egyes összetevők kapcsán erre a fontos tulajdonságra még részletesebben kitérünk.

A következőkben röviden sorra vesszük a *Kontakt* összetevőit. Mindegyik esetében csak a legszükségesebb beállításokra szorítkozunk, amelyek ahhoz szükségesek, hogy az olvasó gyorsan birtokba vehesse a *Kontaktot* és elkezdhesse a használatát. Az egyes összetevőkkel részletesen

megismerkedhet az olvasó az ezekkel foglalkozó különálló cikkekből. Illetve minden összetevő esetén megadjuk a megfelelő webes elérhetőségeket, ahonnan az adott összetevőről további információk gyűjthetők. Ehhez egy jó kiindulási pont a *KDE* dokumentációs projektjének *Kontakttal* foglalkozó on-line dokumentációja.

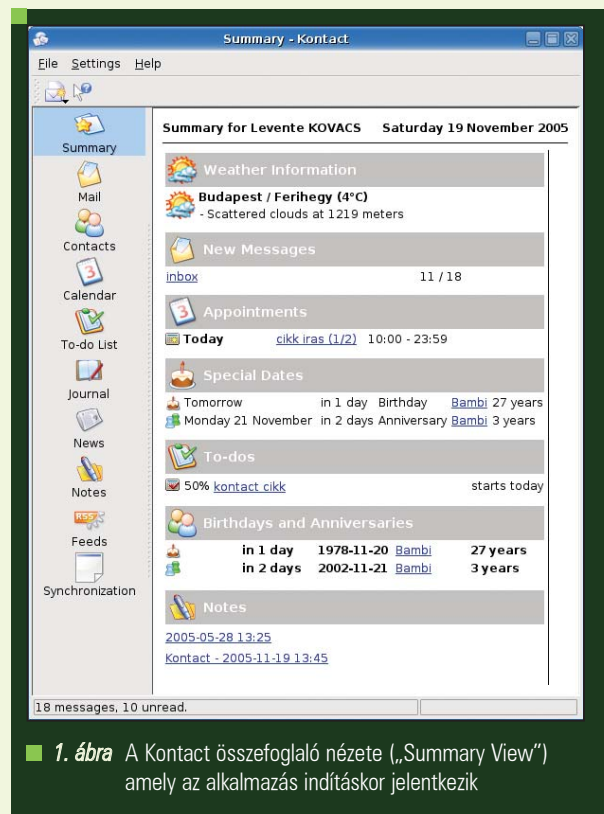
Levelezés

Az e-mail kezelést az integrált *Kmail* biztosítja. A *Kontaktba* integrált és a különálló *KMail* között csak megjelenésbeli különbség van, működésbeli nincs!

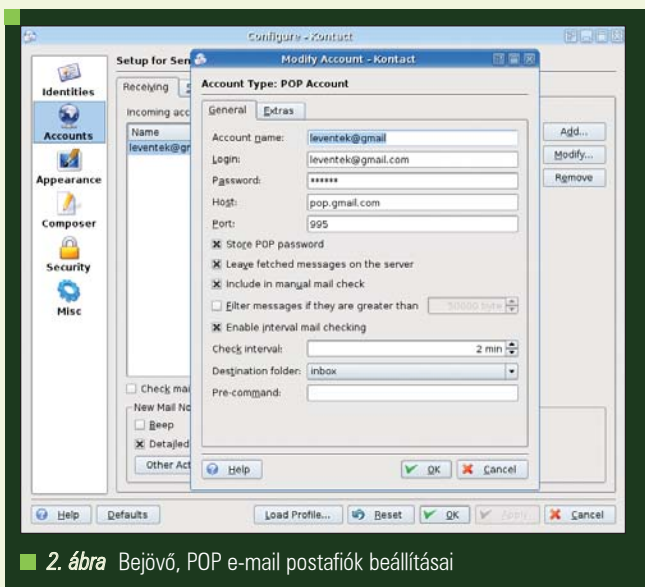
A levelek egy helyen tárolódnak, nem vesznek el, akár a *Kontaktba* ágyazottan, akár a különálló *KMail*-ben végezzük a levelezést. A levelezés használatához a legfontosabb két lépés a bejövő és kimenő levelező szolgáltató adatának beállítása. Ha a *Mail* összetevőt kiválasztjuk a *Kontaktban*, akkor a *Settings* menüben a *Configure KMail* menüpontban találhatjuk a *KMail* beállításait.

Első lépésként az *Identities* és az *Accounts* tulajdonságokat kell

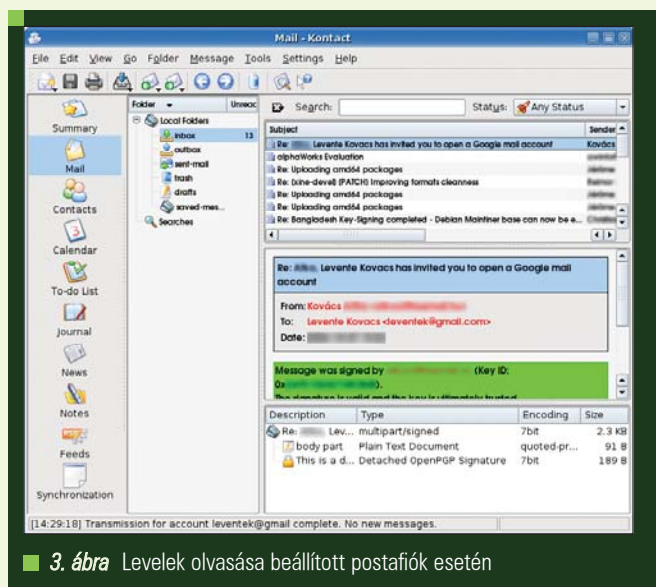
megadnunk. Az elsőben (*Identities*, azonosítók, identitások) saját adatainkat kell megadnunk, azt a nevet és e-mail címet amelyek az általunk küldött levelekben szerepelni fog. A másodikban (*Accounts*, postafiókok) azoknak a postaládáknak a beállításait kell megadnunk, amelyekről érkező leveleket szeretnénk a *Kontaktban* (és egyúttal a *KMail*-ben kezelni) ill. annak a szervernek az elérhetőségét, amelyik a leveleinket fogja küldeni. *POP* és *IMAP*

1. ábra A Kontakt összefoglaló nézete („Summary View”) amely az alkalmazás indításkor jelentkezik

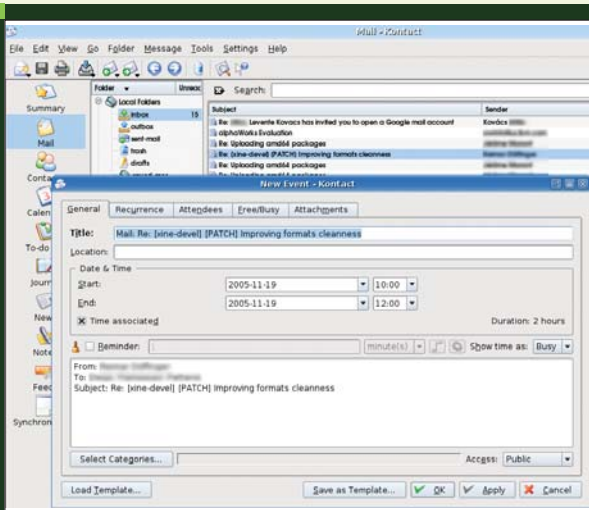

2. ábra Bejövő, POP e-mail postafiók beállításai

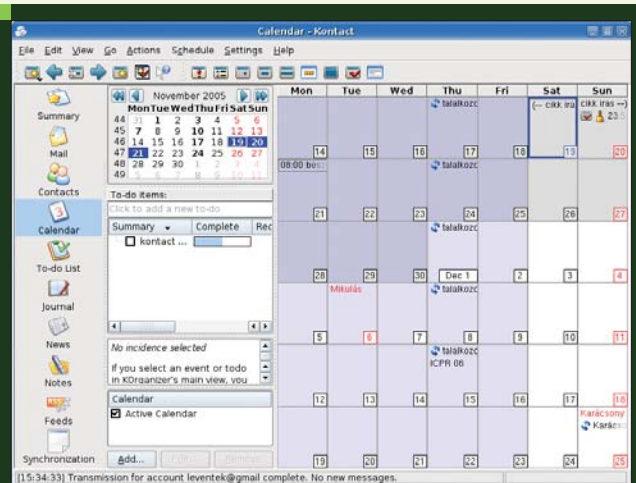

3. ábra Levelek olvasása beállított postafiók esetén

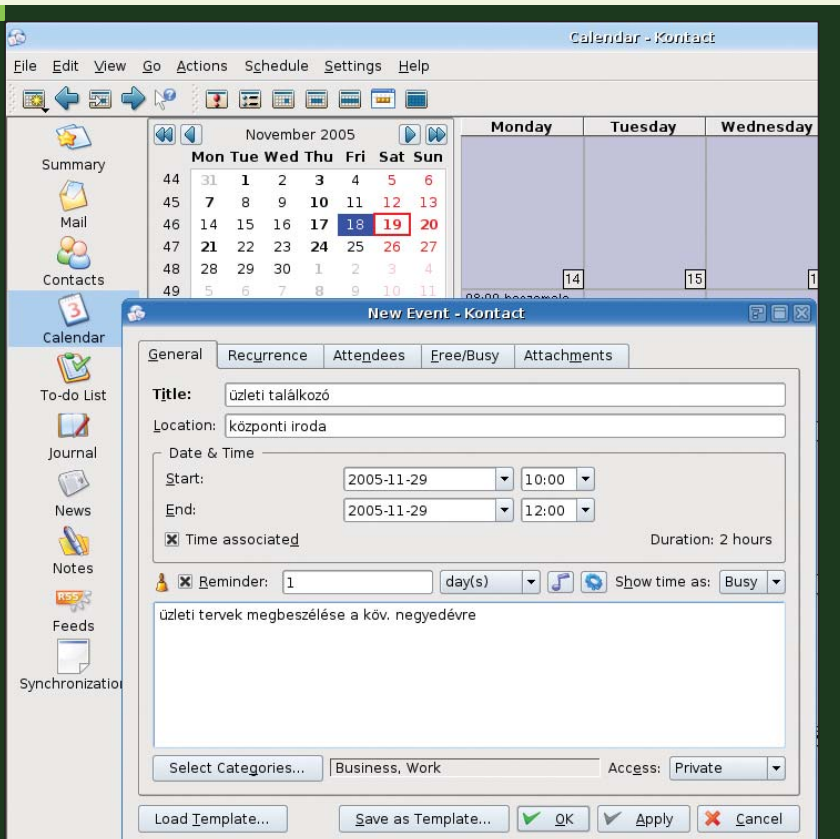
© Kiskapu Kft. Minden jog fenntartva

■ 4. ábra Levél fejlécének a határidőnaplóba történő áthúzásakor új bejegyzés készül

■ 5. ábra A Kontact határidőnapló („Calendar”) nézete

■ 6. ábra Új időpont bejegyzése a határidőnaplóba

időnaplóban. Ezekhez csupán azt kell tennünk, hogy az aktuálisan olvasott levél fejlécét egérrel ráhúzzuk a *Contact (Címjegyzék)* illetve *Calendar (Határidőnapló)* ikonra. A címjegyzékhez automatikusan hozzáadódik a küldő, a határidőnaplóban egy új bejegyzés készül, amelyet jóvá kell hagynunk (4. ábra).

Címjegyzék

A *Kontact* címjegyzék összetevője egy egyszerű felületet ad a kapcsolatok adatainak gyors hozzáadásához ill. szerkesztéséhez, a *KAddressBook* integrálásával. Adott személyt kiválasztva jobb egérgombbal kattintva az *Edit contact*-ot választva szerkeszthetjük az adatait. Új kapcsolatot a *File->New contact* menüponttal ill. az eszköztár első ikonjával hozhatunk létre. Ha egy kapcsolat címét egérrel a határidőnaplóba vagy a tennivalók listájába húzzunk (lásd később) automatikusan új találkozó-időpontot tudunk létrehozni.

Határidőnapló

A *Kontact* határidőnapló összetevőjét az integrált *KOrganizer* alkalmazás képezi. A határidőnapló nézetben (5. ábra) napi, heti, háromnapi, heti vagy havi nézet választható. Megadhatunk egyszeri vagy ismétlődő időpontokat, választhatunk vagy definiálhatunk új találkozó-típusokat (munka, randi, üzleti találkozó, stb.), egyedi színeket rendelhetünk hozzájuk, emlékeztetést kérhetünk adott idővel az időpont előtt, (6. ábra) stb.

hozzáférést is megadhatunk, és egyszerre több postafiókot is, amelyekből beérkező leveleket külön mappákban tárolhatjuk. A 2. ábra beérkező levelek fogadásához egy POP postafiók beállításait mutatja. A 3. ábra egy beállított postafiók esetén levelek olvasási ablakát mutatja. Természetesen még számos beállítási lehetőségünk van a *KMail*-en

belül (levél formátuma, digitális aláírás, kinézet, stb.) amelyekkel itt most nem tudunk részletesen foglalkozni. A *Kontact* lehetőséget ad arra, hogy egy érkezett levélből automatikusan, húzd és ejtsd módszerrel gyorsan felvehessünk egy új kapcsolatot a címjegyzékbe, vagy pl. hogy új időpontot hozhassunk létre a határ-

Tennivaló-lista, megjegyzések, naplóvezetés

Tennivalóinkat is nyilvántarthatjuk úgynevezett „*To-do*” listában, akár a határidőnaplóban közvetlenül (5. ábra), akár a *Kontakt To-do List* összetevőjében. Kategóriákba szervezhetjük a tennivalókat, nyomon követhetjük a teljesítés mértékét (7. ábra). Valójában a tennivalók kezelése ugyanúgy a *KOrganizer* határidőnapló része, a *Kontakt* viszont egy könnyebben áttekinthető formában ad lehetőséget a kezelésére.

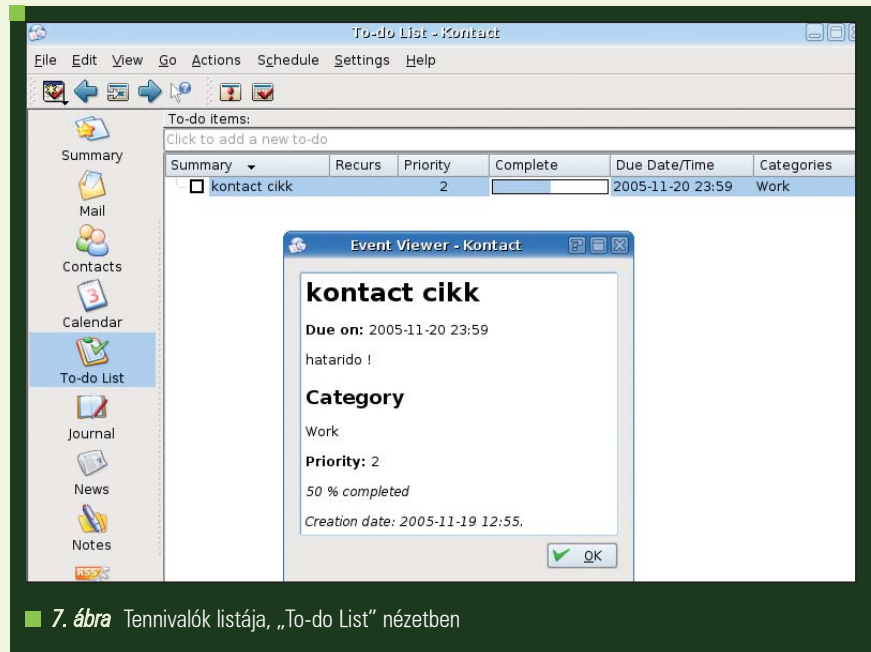
A címjegyzékből egy kapcsolatot egérrel a tennivalók listájába (*To-do List*) húzva automatikusan egy találkozó (*Meeting*) kategóriájú bejegyzés kerül a listába.

Szintén lehetőségünk van napló vezetésére a *Kontakt*on belül. Ezt a funkciót szintén a *KOrganizer* szolgáltatja, de a *Kontakt*ban kiemelt helyett kapott. Napló nézetben (*Journal*) e naptár bármelyik napját kiválasztva szöveges bejegyzést készíthetünk, amely eltárolódik és utólag természetesen visszakereshető, olvashatók és szerkeszthetők.

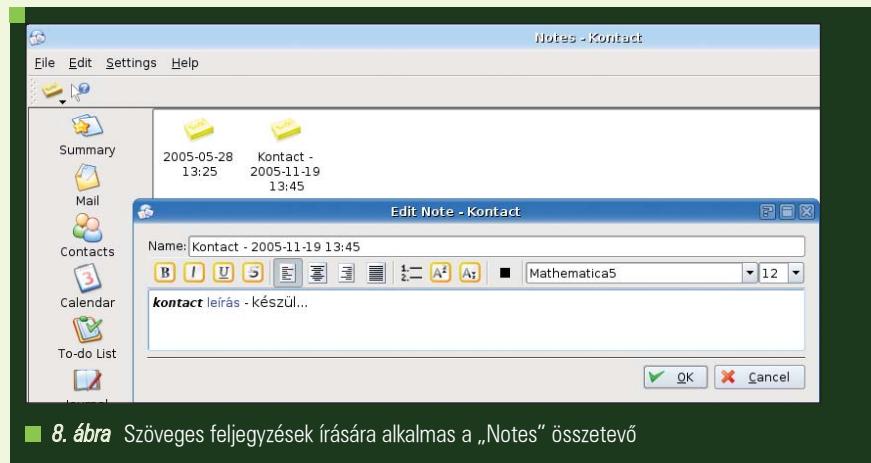
Egyszerű szöveges megjegyzések készítésére a *Notes* nézetben van lehetőségünk (8. ábra), Könnyen, gyorsan készíthetünk feljegyzéseket, egy egyszerűsített szerkesztő segítségével, amiben a szöveg színét, méretét és a betűtípust alakíthatjuk igény szerint.

Hírek, hírcsoportok

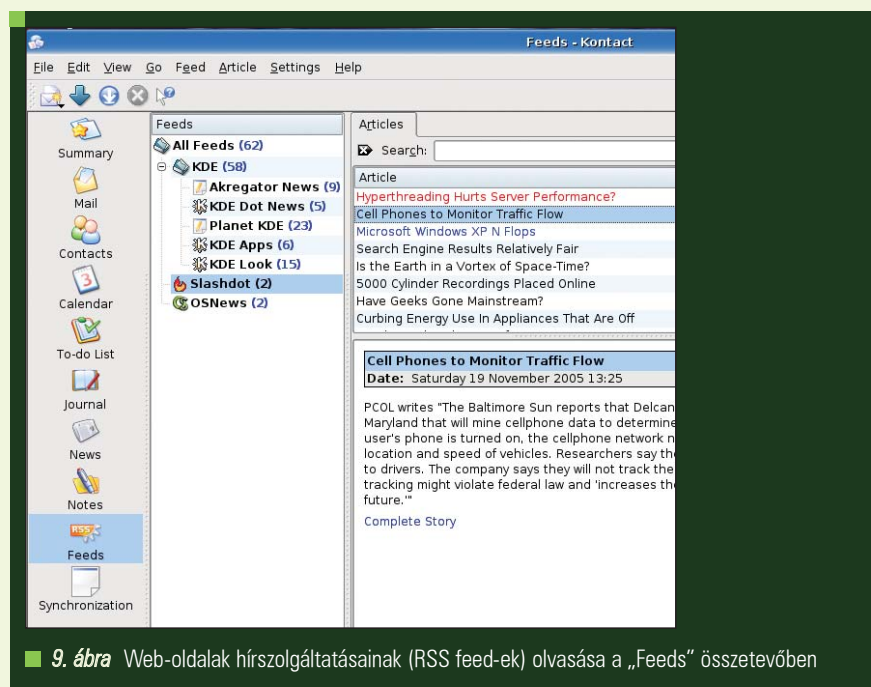
A *Kontakt*ban elérhetünk integráltan két olyan funkciót, amely hírek/hírforrások távoli nyomkövetésére szolgáló kényelmes megoldást nyújtanak. Az egyik, a „*Feeds*” (hírszolgáltatás) összetevő, amit az integrált *KNode* alkalmazás szolgáltat, Web-oldalak hírszolgáltatásainak (RSS) olvasását teszi lehetővé (9. ábra). A másik a *News (Hírek)* összetevő amit a *Kontakt*ba integrált *akregator* valósít meg, amely *Hírcsoportok (Newsgroup)* olvasását teszi lehetővé. Hírcsoportok olvasásához először egy *hírszerverre (news server)* kell jelentkezni, majd feliratkozni egy *hírcsoportba (newsgroup)* (10. ábra). Hírszerverek megtalálásában segítségünkre lehet egy *webes* kereső szolgáltatás,

7. ábra Tennivalók listája, „To-do List” nézetben

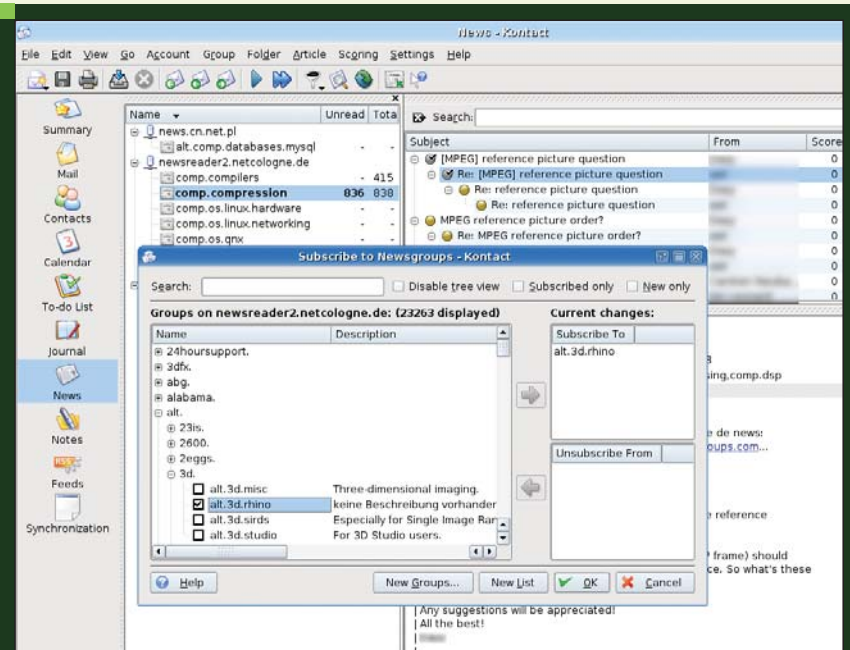

8. ábra Szöveges feljegyzések írására alkalmas a „Notes” összetevő

9. ábra Web-oldalak hírszolgáltatásainak (RSS feed-ek) olvasása a „Feeds” összetevőben

© Kiskapu Kft. Minden jog fenntartva

10. ábra Hírlistákra („newsgroup”) feliratkozás, olvasás, írás

ahol a „free news servers” címzavakra keresve hamar célhoz érhetünk.

Szinkronizálás

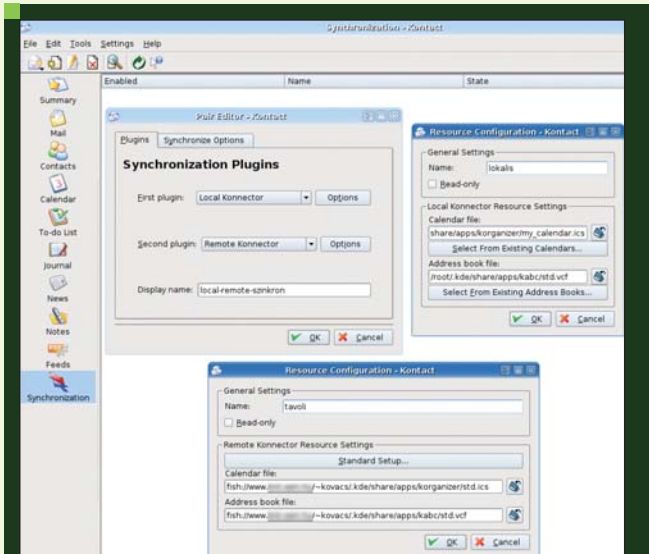
Az eddigiekben bemutatott összetevők mellett a *Kontakt* egy olyan funkciót is tartalmaz, amely fontos lehet akkor, ha több helyen/számítógépen dolgozunk, ha több hordozható eszközünk is van (laptop, PDA, stb.) és szeretnénk ha a határidőnaplónk mindig friss lenne.

Ehhez ad segítséget a *Kontakt Synchronization (Szinkronizáció)* összetevője. A 11. ábra arra mutat példát, hogy hogyan szinkronizálhatjuk a lokális címjegyzékünk és határidőnaplónk egy távoli címjegyzékkel/határidőnaplóval, mindezt biztonságos kapcsolaton keresztül (*ssh/sftp*). Lehetőségünk van lokálisan tárolt különböző határidőnaplók között, illetve *PDA*-kkal is szinkronizálni, amelyet a *KPilot* alkalmazás tesz lehetővé.

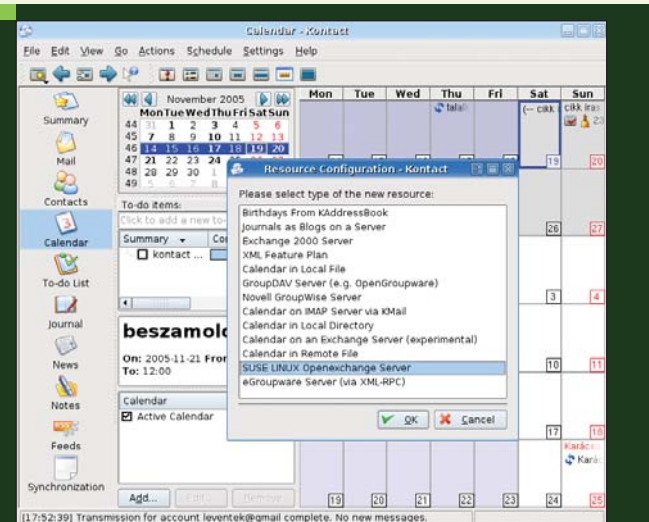
Groupware szerverek támogatása

Fontos kérdés egy *PIM* alkalmazás esetében az, hogy milyen mértékben tud együttműködni központi *groupware* szerverekkel. Ez azért is kiemelten fontos, mert a manapság vállalati környezetben szinte teljesen – a számok alapján – egyeduralmú *Microsoft Windowson* futó *Microsoft Exchange* szerver használata mellett fontos kérdés az, hogy egy adott *PIM* alkalmazás milyen szerverekkel képes együttműködni és milyen mértékben, hiszen ilyenkor – jó esetben – ez dönti el, hogy milyen helyi *PIM* alkalmazást választ a felhasználó. Természetesen a valóságban nem csupán ez a választási szempont, még akkor sem, ha az adott alkalmazás eléggé sokrétű és esetleg még ingyenes is, de ez egy másik történet.

A *Kontakt* számos groupware szerverrel képes együttműködni (11. ábra), mint a *Suse Openexchange*, a *Novell Groupwise* vagy a *Kolab*, de részlegesen a *Microsoft Exchange* szervert is támogatja és a közeljövőben teljes körű támogatás várható. Más *PIM* alkalmazásokkal összevetve, és itt a *Gnome/Novell Evolution* és a *Microsoft Outlook* az amivel leginkább számolni kell, funkcionalitásban egyáltalán nem marad a *Kontakt* hátrányos helyzetben. Előnyei egyike a *KDE/KPart* alapozás ami egyrészt nagyfokú

11. ábra Lokális és távoli címjegyzék és határidőnapló szinkronizálása ssh/scp biztonságos kapcsolaton keresztül

12. ábra A határidőnapló nézetben („Calendar”) az hozzáadás („Add”) gombbal egyszerre több szerverre és naptárra is feliratkozhatunk

modularitásban nyilvánul meg, másrészt nagy felhasználói bázisban, amely több visszajelzést és gyorsabb fejlesztést jelent. Fontos tulajdonsága, hogy – akárcsak a *Gnome/Novell Evolution* – nyílt forrású, *GNU GPL* licensselésű, szabadon használható alkalmazás. Többen foglalkoztak és foglalkoznak a három *PIM* alkalmazás összevetésével. Általában arra a következtetésre jutnak, hogy mivel jelenleg még a *Microsoft Outlookon* kívül gyakorlatilag semmi nem támogatja teljes körűen a *Microsoft Exchange* szerveret, ezért az erre épülő vállalati környezetekbe nem ajánlanak más *PIM* alkalmazást, minden más esetben a *Contact* a hétköznapi használat teljes igénykáláját képes kielégíteni.

Zárszó

A *Contact* használata során, noha felmerülnek néha kisebb „betegségek” – mint például az, hogy a *Summary View* elemeinek változtatása után (*Settings->Configure Summary View*) újra kell indítani a *Contactot* a változások életbelépéséhez – összességében a *Contact* nagyon kellemes hatást kelt. A használhatóságnak egyik alapvető oka az, hogy a beillesztett összetevőket úgy válogatták meg a fejlesztők, hogy önálló formájukban már jó ideje stabil, kiforrott és megbízható alkalmazásokat integráltak egy felület alá. A kitartó munka pedig a *KDE* asztali felület egyik legfontosabb alkalmazásává tette a *Contactot*. Ebben a rövid áttekintésben megpróbáltam a *Contact* legfontosabb funkcióit bemutatni. Remélem sikerült kedvet adnom a kipróbáláshoz, ami talán ugyanúgy függőséget okoz majd, mint ahogy az a szerző esetében is történt.

KAPCSOLÓDÓ CÍMEK

- <http://www.kontact.org>
- <http://www.gnome.org/projects/evolution/>
- <http://www-128.ibm.com/developerworks/linux/library/l-kparts/>
- <http://docs.kde.org/stable/en/kdepim/kontact/index.html>
- <http://kmail.kde.org/>
- <http://www.kde.org.uk/apps/kaddressbook/>
- <http://korganizer.kde.org/>
- <http://knode.sourceforge.net/>
- <http://akregator.sourceforge.net/>
- http://www.slac.com/pilone/kpilot_home/
- <http://www.kontact.org/groupwareservers.php>
- <http://osdir.com/Article7809.phtml>

Kovács Levente (leventek@gmail.com)

26 éves informatikus- és villamosmérnök. Évek óta használ különféle Linux disztribúciókat. Fontosnak tartja a nyílt forrású szoftverek és fejlesztés előnyeinek megismertetését az emberekkel.

